

UITTREKSEL UIT DE 366 RAADS-VERGADERING
DD...5-6 nov. 1975...TELEXNUMMER...174.944...

4. rechtstreekse verkiezing van het europees parlement.
-----
r/2547/1/75 en r/2625/75

voorafgaand aan de raadsdiscussie vond een gedachtenwisseling plaats met een delegatie van het parlement onder leiding van de heren spenale en patijn.

zowel de raadsdiscussie als de gedachtenwisseling met het parlement concentreerden zich op de drie belangrijkste problemen, nl. de uniforme datum, het dubbele mandaat en de verdeling van het aantal zetels.

zijdens het parlement werd door de heer spenale het belang onderstreept van een voortdurende concertatie tussen de raad en het parlement over deze voor het parlement zo belangrijke zaak, waarvoor het parlement op twee stemmen na unaniem een voorstel aan de raad had gedaan.

in antwoord op de hem gestelde vragen antwoordde de heer patijn t.a.v. het probleem van het dubbele mandaat, dat het de nationale parlementen vrij zou staan voorwaarden te bepalen en aldus ook het lidmaatschap van het europees parlement, doch als een nationaal parlementarier eenmaal voor vijf jaar als europees parlementarier is verkozen, dan mag zijn europees mandaat niet vervallen door het tussentijds vervallen van nationale mandaat. hij wees er voorts op, dat het nationale mandaat betekenisvol kan zijn, met name zolang de bevoegdheden van het europees parlement nog beperkt zijn. op de vragen met betrekking tot het aantal en de verdeling van de zetels antwoordden zowel spenale als patijn, dat in het voorstel met meerdere criteria zowel in het belang van de werking van het parlement als in het belang van de kleine alsook van de grote lidstaten rekening was gehouden. geen enkel klein land gaat er op achteruit. een volledige evenredigheid laat zich daarmee evenwel niet verenigen, want dan zou het parlement 4.000 zetels krijgen, als luxemburg als uitgangspunt werd genomen. irland krijgt 13 zetels en gaat er procentueel gezien

UITTREKSEL UIT DE 366... RAADS-VERGADERING
DD... 5... 6... Nov... 1975... TELEXNUMMER... 174.944...

-----2-----

op achteruit, doch ierland heeft ruim 4 zetels per miljoen en als die sleutel algemeen toegepast zou worden, dan zou het parlement meer dan 1.000 zetels krijgen, hetgeen onaanvaardbaar is. hij onderstreepte voorts, dat mei 1978 een haalbare datum is, omdat circa 2-1/2 jaar voldoende is voor de communautaire en nationale besluitvorming en voor de organisatie van de verkiezingen. met betrekking tot de al of niet toelating van bepaalde partijen merkte patijn op, dat zulks in twee lidstaten nationaal geregeld is en dat deze regelingen ook nationaal voor de europese verkiezingen kunnen worden toegepast.

met klem werd van de zijde van het parlement bepleit de uniforme datum te handhaven op grond van zowel psychologische als politieke motieven. verschillende dat en koppeling aan nationale verkiezingen zouden alle effect van de rechtstreekse verkiezing verloren doen gaan. bovendien zou het elke zes maanden op verkiezingstournee gaan van een deel van de parlementariers het functioneren van het parlement ernstig belemmeren.

het aantal zetels en de verdeling.

in het daarop volgende raadsdebat bleek dat niet slechts engeland en denemarken nog ernstige reserves hebben, doch ook ierland.

minister fitzgerald betoogde, dat hij gezien de stemming in het ierse parlement niet kan aanvaarden, dat ierland's relatieve aandeel terug zou lopen van 5 procent naar ca 3,5 procent. het ierse aandeel was bij de toetredingsonderhandelingen vastgelegd en kon nu moeilijk na reeds 3 jaar weer gewijzigd worden. hij achtte het argument van minister genschler, dat de kleine landen hun volledige gelijkberechtigtheid niet in het parlement doch in de raad gerealiseerd vinden, niet overtuigend. minister callaghan toonde - evenals voor de deense problemen - ook hier begrip voor de ierse problemen. overwogen zou kunnen worden om in het systeem van het parlement in de tweede tranche 8 i.p.v. 6 zetels toe te kennen. ierland zou dan 15 zetels krijgen. minister fitzgerald kon thans daarover niet beslissen, omdat zulks het procentuele aandeel niet wezenlijk verbeterd.

ambassadeur soutu wees erop, dat frankrijk niet zonder meer het parlamentsvoorstel kon aanvaarden, omdat dit te weinig rekening hield met het beginsel van de evenredigheid. besloten werd dit probleem voor te leggen aan de a.s. europese raad.

-----3-----

UITTREKSEL UIT DE 366... RAADS-VERGADERING
DD...5...6...Nov...1975...TELEXNUMMER...171.944...

-----3-----

de uniforme datum

t.a.v. het probleem van de uniforme datum bleek dat de betogen van de heren spenale en patijn, minister norgaard niet hadden kunnen overtuigen. hij stelde bovendien dat het niet om hem, maar om het deense parlement ging. zowel de regeringspartijen als de oppositiepartijen kunnen geen begrip opbrengen voor de noodzaak van een uniforme datum. zij blijven van oordeel, dat de deense groep in het europese parlement een getrouwe weerspiegeling moet zijn van de folketing en dat bij eigen zelfstandige europese verkiezingen de opkomst zo gering zal zijn, dat niet representatieve groepen de kans kunnen grijpen in het europees parlement te komen. minister norgaard stelde, dat de deense reserve op de verkiezingen slechts opgeheven wordt onder voorwaarde, dat aan de deense wensen inzake dubbele mandaat en de datum tegemoetgekomen wordt.

minister callaghan meende weliswaar, dat een uniforme datum een goede zaak was, doch toonde begrip voor de positie van minister norgaard, omdat hij immers afhankelijk van zijn parlement. dit geldt ook voor hemzelf. natuurlijk bestond er wel een verdragsverplichting, maar gedurende 17 jaar had de gemeenschap d.w.z. de oude lidstaten, er niets aan gedaan en de nieuwe lidstaten waren pas gedurende drie jaar lid. minister callaghan had er weliswaar geen bezwaar tegen, dat deze problemen besproken zouden worden op de a.s. europese raad, doch hij waarschuwde er voor om reeds dan op besluiten aan te dringen. hij was persoonlijk bereid deze zaak bij zijn regering aan te bevelen, doch de engelse regering had haar standpunt nog niet bepaald en zou dat eerst na rijp beraad en veel overleg kunnen doen. besluiten leken hem eerst mogelijk op de europese raad in maart 1976.

het dubbele mandaat/het passieve kiesrecht.

t.a.v. het probleem van het dubbele mandaat stelde de voorzitter, met instemming van minister norgaard, dat hierover overeenstemming bestond, omdat de parlementsdelegatie en met name de heer patijn immers gesteld had dat dit nationaal geregeld kon worden., allen waren het dus eens met de deense versie, neergelegd in de laatste alinea van pagina 13 van doc. r/2547/75.

minister van der stoep merkte op, dat het duidelijk moest zijn dat zulks dan facultatief per land is en niet verplicht voor elk land. de voorzitter bevestigde zulks. ambassadeur soultu maakte evenwel bezwaar en stelde, dat zijn regering van oordeel is, dat het passieve kiesrecht niet beperkt mag worden tot enkele honderden personen (de nationale parlementsleden), doch dat het passieve kiesrecht voor het europese parlement even ruim zou moeten zijn als wij in onze westerse landen kennen voor de nationale parlementen, anders zou de

UITTREKSEL UIT DE ..3.6.6.... RAADS-VERGADERING
DD...5...6...nov...1975...TELEXNUMMER...1.7.1.944...

-----3-----

de uniforme datum

t.a.v. het probleem van de uniforme datum bleek dat de betogen van de heren spenale en patijn, minister norgaard niet hadden kunnen overtuigen. hij stelde bovendien dat het niet om hem, maar om het deense parlement ging. zowel de regeringspartijen als de oppositiepartijen kunnen geen begrip opbrengen voor de noodzaak van een uniforme datum. zij blijven van oordeel, dat de deense groep in het europese parlement een getrouwe weerspiegeling moet zijn van de folketing en dat bij eigen zelfstandige europese verkiezingen de opkomst zo gering zal zijn, dat niet representatieve groepen de kans kunnen grijpen in het europees parlement te komen. minister norgaard stelde, dat de deense reserve op de verkiezingen slechts opgeheven wordt onder voorwaarde, dat aan de deense wensen inzake dubbele mandaat en de datum tegemoetgekomen wordt.

minister callaghan meende weliswaar, dat een uniforme datum een goede zaak was, doch toonde begrip voor de positie van minister norgaard, omdat hij immers afhankelijk van zijn parlement. dit geldt ook voor hemzelf. natuurlijk bestond er wel een verdragsverplichting, maar gedurende 17 jaar had de gemeenschap d.w.z. de oude lidstaten, er niets aan gedaan en de nieuwe lidstaten waren pas gedurende drie jaar lid. minister callaghan had er weliswaar geen bezwaar tegen, dat deze problemen besproken zouden worden op de a.s. europese raad, doch hij waarschuwde er voor om reeds dan op besluiten aan te dringen. hij was persoonlijk bereid deze zaak bij zijn regering aan te bevelen, doch de engelse regering had haar standpunt nog niet bepaald en zou dat eerst na rijp beraad en veel overleg kunnen doen. besluiten leken hem eerst mogelijk op de europese raad in maart 1976.

het dubbele mandaat/het passieve kiesrecht.

t.a.v. het probleem van het dubbele mandaat stelde de voorzitter, met instemming van minister norgaard, dat hierover overeenstemming bestond, omdat de parlementsdelegatie en met name de heer patijn immers gesteld had dat dit nationaal geregeld kon worden., allen waren het dus eens met de deense versie, neergelegd in de laatste alinea van pagina 13 van doc. r/2547/75.

minister van der stoep merkte op, dat het duidelijk moest zijn dat zulks dan facultatief per land is en niet verplicht voor elk land. de voorzitter bevestigde zulks. ambassadeur soultu maakte evenwel bezwaar en stelde, dat zijn regering van oordeel is, dat het passieve kiesrecht niet beperkt mag worden tot enkele honderden personen (de nationale parlementsleden), doch dat het passieve kiesrecht voor het europese parlement even ruim zou moeten zijn als wij in onze westerse landen kennen voor de nationale parlementen, anders zou de

-----4-----

UITTREKSEL UIT DE .366^e... RAADS-VERGADERING
DD...5-6 nov. 1975...TELEXNUMMER...171.944...

-----4-----

democratische betekenis van deze verkiezing aanzienlijk in waarde inboeten en zouden voorts de grondslagen van die europese verkiezing in de onderscheiden lidstaten te veel verschillen er werd besloten ook dit punt aan de europese raad voor te leggen.

tot slot werd besloten, dat de p.v.'s n.a.v. deze discussie naast het bestaande rapport r/2547/75 een nota ten behoeve van de europese raad zullen opstellen.